

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu systematycznie monitoruje regionalny rynek pracy w ramach trzech objętych wspólną nazwą projektów systemowych „Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy”. Wszystkie łączy podobny cel – zwiększenie wiedzy regionalnych instytucji w zakresie rynku pracy i edukacji. Pozyskiwanie i upowszechnianie takiej wiedzy ma służyć podniesieniu jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy i edukacji działające w województwie opolskim, trafności składanych przez nie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz skuteczności realizowanej polityki zatrudnienia i edukacji na Opolszczyźnie. Obecnie realizowany jest projekt „Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III”, w ramach którego przeprowadzono niniejsze badanie. Projekt skierowany jest do 12 regionalnych instytucji rynku pracy (PUP i WUP) oraz ich 100 kluczowych pracowników, dostarczając im wiedzy niezbędnej do właściwego reagowania na potrzeby zawodowo-edukacyjne regionu.

Przedmiotem niniejszego raportu są szkolenia zawodowe, zorganizowane w 2012 roku w województwie opolskim w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

1. **Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy**, skierowanego do osób bezrobotnych, znajdujących się w ciężkiej sytuacji na rynku pracy oraz takich, które działają na rzecz zatrudnienia w regionie.
2. **Poddziałania 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym**, nakierowanego na podnoszenie poziomu integracji społecznej, co nie jest możliwe bez zwiększania szans na zatrudnienie osobom borykającym się z bezrobociem, narażonym na ubóstwo i wykluczenie społeczne.
3. **Poddziałania 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie**, stanowiącego odpowiedź na szybkie zmiany gospodarcze, które wymuszają na pracownikach stałe podnoszenie bądź aktualizację umiejętności niezbędnych do pracy.

Zapewnienie efektywności wskazanej formie wsparcia jest niezbędnym warunkiem odpowiednio prowadzonej polityki rynku pracy, rozwiązującej rzeczywiste problemy osób poszukujących zatrudnienia oraz podejmujących starania, by w dobie szybkich zmian i rosnących wymagań pracodawców utrzymać obecną pracę. Taki cel wpisuje się w działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu, który w ramach wdrażanego obecnie projektu „Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III” zrealizował niniejsze badanie. Stanowi ono źródło niezbędnej wiedzy do właściwego reagowania na potrzeby zawodowo-edukacyjne regionu. Pełny raport można znaleźć na stronie internetowej www.obserwatorium.opole.pl.

Aspekty efektywności szkoleń

Badanie posłużyło ocenie szkoleń zawodowych pod kątem ich **skuteczności, adekwatności oraz efektywności**, a także **ogólnego zadowolenia** uczestników z udziału w projektach.

Skuteczność projektu szkoleniowego oznacza znalezienie przez osobę bezrobotną zatrudnienia w okresie 3 miesięcy od zakończenia szkolenia.

Adekwatność projektu szkoleniowego oznacza, iż wystąpiła zgodność między tematyką i zakresem szkolenia a uzyskaniem przez osobę bezrobotną zatrudnieniem.

Efektywność projektu szkoleniowego oznacza, iż wpłynął on na podjęcie pracy przez osobę bezrobotną w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu szkolenia i jednocześnie charakter tej pracy pozostaje w zgodności z profilem ukończonego kursu.

Ogólna ocena szkoleń oznacza stopień zadowolenia uczestników z najważniejszych elementów składających się na szkolenie, a warunkujących ich sukces bądź porażkę – organizacji szkolenia, czasu trwania kursu oraz kadry prowadzącej zajęcia.

Uwagi metodologiczne

Badanie zostało zrealizowane przy pomocy **ilościowych metod** gromadzenia danych. Jego celem było bowiem określenie odsetka osób, które uzyskały pracę dzięki uczestnictwu w szkoleniach czy też zdobyły zatrudnienie zgodne z tematyką ukończonego kursu, a to można uczynić tylko poprzez reprezentatywne badanie liczbowe odbiorców wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

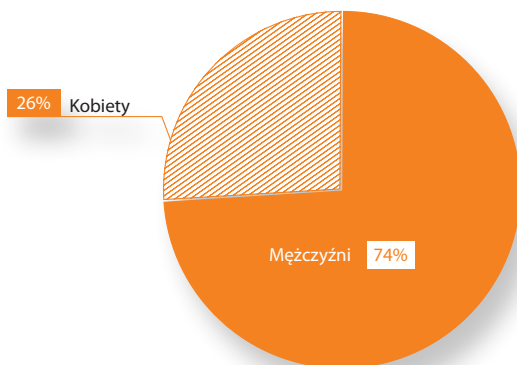
Wybraną techniką gromadzenia danych był **wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo CATI**, powszechnie wykorzystywany w badaniach z uwagi na jego wiele zalet. Wywiad CATI jest jednym z nowoczesnych sposobów pozyskiwania danych, ograniczającym czas realizacji badania, przy jednoczesnej trosce o jakość zebranych danych. W wywiadzie telefonicznym wspomagany komputerowo osoba prowadząca wywiad siedzi przed terminalem komputerowym i zadaje respondentom pytania przez telefon, które wyświetlają się na ekranie monitora. Następnie koduje odpowiedź udzieloną przez osobę poddawaną badaniu i przystępuje do kolejnego pytania.

Próbkę badawczą, czyli grupę osób spośród wszystkich uczestników stanowiących przedmiot badania szkoleń zawodowych utworzono na drodze **losowego doboru próby**. Polegał on na wylosowaniu z bazy wszystkich uczestników respondentów do badania osobno dla każdego Poddziałania. Ostatecznie badaniem objęto 430 uczestników szkoleń zawodowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Profil uczestników szkoleń

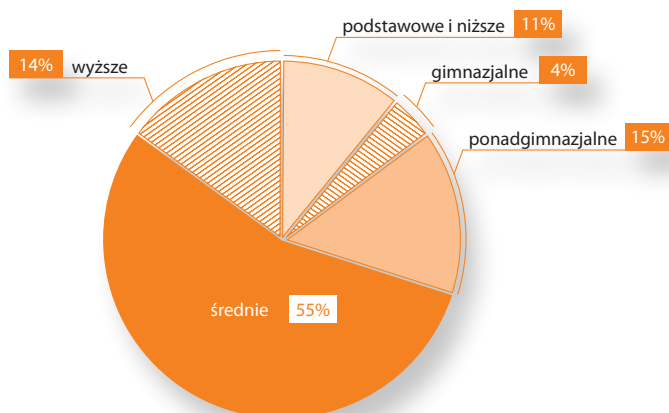
Uczestnikami szkoleń zawodowych zorganizowanych w 2012 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki były głównie kobiety, które stanowiły 74% wszystkich osób objętych wsparciem. Udział mężczyzn wśród uczestników szkoleń był znacznie niższy i wyniósł 26%.

Płeć uczestników szkoleń.

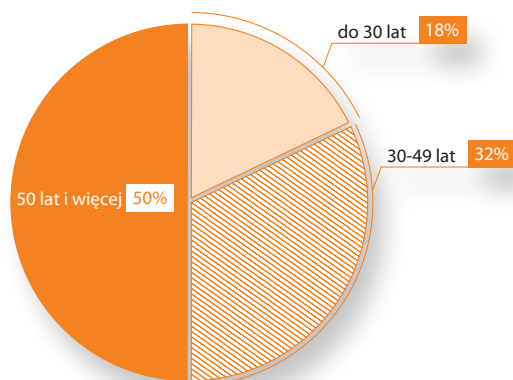
Uczestnikami szkoleń były głównie osoby z wykształceniem średnim, stanowiące ponad połowę wszystkich odbiorców udzielonego wsparcia (55%). Kolejną pod względem liczebności grupą odbiorców były osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym (15%), a następnie wyższym (14%). Najmniej liczną grupą uczestników były osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, których odsetek wyniósł 4%.

Wykształcenie uczestników szkoleń.

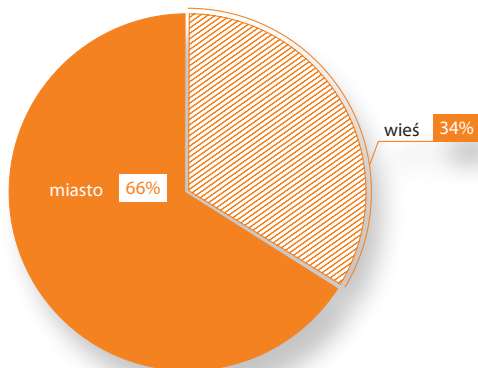
W projektach szkoleniowych wzięły udział głównie osoby w wieku 50 lat i więcej, stanowiące połowę wszystkich odbiorców szkoleń zawodowych. Kolejną pod względem liczebności grupą uczestników były osoby w przedziale wiekowym 30-49 lat (32%), natomiast najmniej liczną osoby poniżej 30 roku życia (18%).

Wiek uczestników szkoleń.

Projekty szkoleniowe zgrupowały głównie mieszkańców miast, których odsetek wśród uczestników wyniósł 66%. Mieszkańcy obszarów wiejskich stanowili natomiast 34% osób uczestniczących w szkoleniach zawodowych.

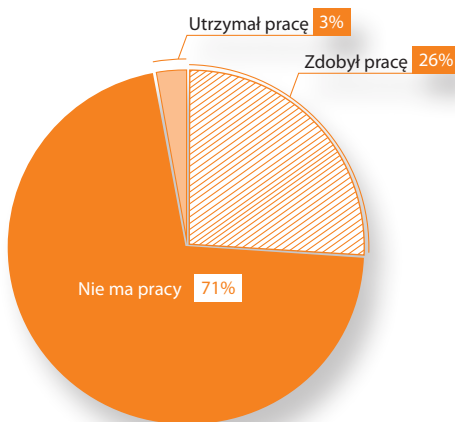
Miejsce zamieszkania uczestników szkoleń.

Skuteczność szkoleń zawodowych

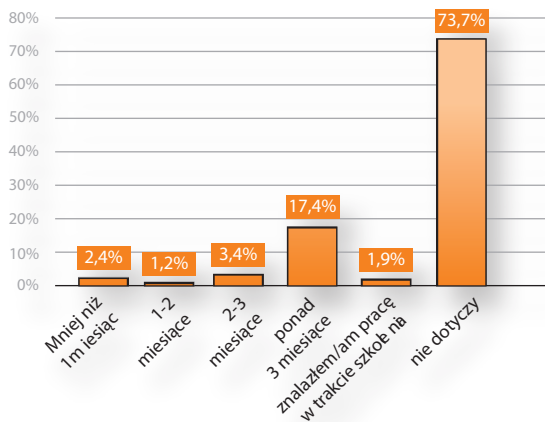
Blisko co czwarta osoba bezrobotna przystępująca do szkolenia zawodowego uzyskała zatrudnienie po jego zakończeniu. Zdecydowana większość uczestników pozostała jednak bez pracy i stanowią oni 71% wszystkich osób objętych wsparciem. Udział w szkoleniu pomógł również utrzymać się na zajmowanym stanowisku 3% szkolonym pracownikom.

Zmiana statusu na rynku pracy uczestników szkoleń.

Skuteczność zatrudnieniowa szkoleń zawodowych zrealizowanych w 2012 roku w ramach PO KL wyniosła 7%, co oznacza, że 7% niezatrudnionych w chwili przystępowania do projektu uczestników znalazło pracę w ciągu 3 miesięcy od momentu zakończenia szkolenia. 17% osób znalazło pracę, lecz trwało to ponad 3 miesiące, a 1,9% uczestników znalazło pracę jeszcze w trakcie szkolenia.

Po jakim czasie od zakończenia szkolenia znalazł/a Pan/i pracę?

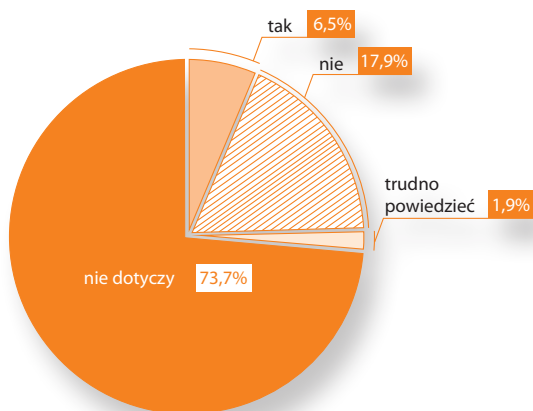
Największą skuteczność zatrudnieniową wykazały szkolenia zawodowe zorganizowane w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL, które pomogły zyskać pracę 9,7% bezrobotnym uczestnikom w ciągu 3 miesięcy od zakończenia szkolenia. Wsparcie szkoleniowe w ramach Poddziałania 7.2.1 PO KL przyniosło zatrudnienie 5,7% bezrobotnym uczestnikom w ciągu 3 miesięcy od zakończenia udziału w szkoleniu. Skuteczności zatrudnieniowej nie odnotowano natomiast w przypadku projektów szkoleniowych w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL.

Skuteczność szkoleń zawodowych	6.1.1	7.2.1	8.1.2
Odsetek uczestników bezrobotnych, zatrudnionych do 3 miesięcy po zakończeniu szkolenia	9,7%	5,7%	0%
Odsetek uczestników bezrobotnych, zatrudnionych po 3 miesiącach po zakończeniu szkolenia	14,9%	18,9%	18,8%
Odsetek uczestników bezrobotnych, zatrudnionych jeszcze w trakcie odbywania szkolenia	3,2%	1,2%	0%

Adekwatność szkoleń zawodowych

Zdecydowana większość uczestników szkoleń zatrudnionych po zakończeniu udziału w projekcie nie wykonuje pracy w zawodzie, którego dotyczyły odbyte szkolenie. Pracę niezgodną z profilem ukończonego kursu otrzymało 17,9% uczestników, natomiast zgodność zakresu merytorycznego szkolenia z podjętym zatrudnieniem odnotowano w przypadku 6,5% osób objętych wsparciem. 1,9% badanych nie potrafiło jednoznacznie określić, czy podjęta praca pozostaje spójna z tematyką odbytego szkolenia zawodowego.

Czy podjął/a Pan/i pracę w zawodzie, którego dotyczyło odbyte szkolenie?

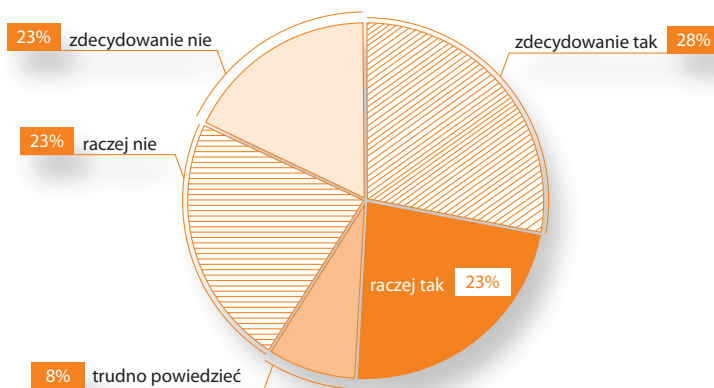

Najwyższy odsetek osób zatrudnionych w zawodzie, którego dotyczyło szkolenie zaobserwowano w przypadku Poddziałania 8.1.2 PO KL i wyniósł on 12,5%. W ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL pracę zgodną z profilem szkolenia uzyskało 6,8% uczestników, natomiast w przypadku Poddziałania 7.2.1 odsetek ten wyniósł 5,5% uczestników.

Czy podjął/a Pan/i pracę w zawodzie, którego dotyczyło odbyte szkolenie?	6.1.1	7.2.1	8.1.2
tak	6,8%	5,5%	12,5%
nie	18,0%	17,4%	6,3%
trudno powiedzieć	1,9%	2,0%	0,0%
nie dotyczy	73,3%	75,1%	81,3%

Ponad połowa uczestników zatrudnionych po zakończeniu szkolenia deklaruje, iż wykorzystuje w codziennej pracy wiedzę i umiejętności zdobyte dzięki udziałowi w kursie (51%). Znaczny jest jednak także odsetek osób zatrudnionych po zakończeniu udziału w szkoleniu, którzy nie korzystają z nabytej wiedzy podczas wykonywania codziennych obowiązków zawodowych (40%).

Czy wykorzystuje Pan/i w pracy to, czego nauczył/a się Pan/i na szkoleniu?

Najwyższy odsetek nowo zatrudnionych uczestników szkoleń, którzy wykorzystują w pracy nową wiedzę i uzyskane umiejętności, odnotowano w Poddziałaniu 8.1.2 PO KL (66,7%). Wiedza przekazana na szkoleniu jest przydatna dla 62,8% nowo zatrudnionych uczestników kursów w ramach Poddziałania 6.1.1 oraz 42,8% w ramach Poddziałania 7.2.1. Najwyższy odsetek osób nie wykorzystujących z pracy tego, czego nauczyli się na szkoleniu, wystąpił w Poddziałaniu 7.2.1 i wyniósł on 46,1% uczestników zatrudnionych po zakończeniu udziału w projekcie.

Czy wykorzystuje Pan/i w pracy to, czego nauczył/a się Pan/i na szkoleniu?	6.1.1	7.2.1	8.1.2
zdecydowanie tak	32,6%	23,8%	66,7%
raczej tak	30,2%	19,0%	0,0%
trudno powiedzieć	4,7%	11,1%	0,0%
raczej nie	14,0%	28,6%	33,3%
zdecydowanie nie	18,6%	17,5%	0,0%

Efektywność szkoleń zawodowych

1,9% niezatrudnionych uczestników szkoleń zawodowych uzyskało zatrudnienie w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu udziału, które pozostawało w zgodności z zakresem merytorycznym odbytego kursu. Odsetek efektywnie zatrudnionych osób wśród wszystkich zatrudnionych w wyniku szkoleń wyniósł natomiast 7,4%. Odsetek osób zyskujących pracę w zawodzie, którego dotyczyło szkolenie, jest natomiast znacznie wyższy w przypadku zatrudnień następujących po okresie 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie szkoleniowym.

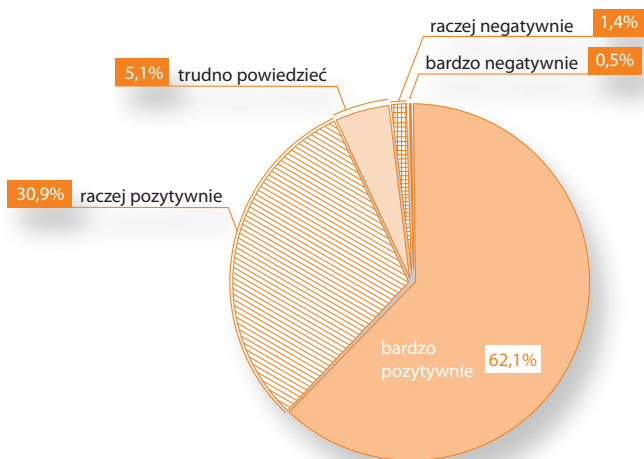
Skuteczność	Odsetek efektywnych zatrudnień wśród osób niezatrudnionych przed szkoleniem	Odsetek efektywnych zatrudnień wśród wszystkich zatrudnień
Do 3 miesięcy	1,9%	7,4%
mniej niż 1 miesiąc	1,0%	3,7%
1-2 miesiące	0,2%	0,9%
2-3 miesiące	0,7%	2,8%
Ponad 3 miesiące	4,1%	15,6%
w trakcie szkolenia	0,5%	1,8%

Najwyższą efektywność szkoleniową odnotowano wśród uczestników szkoleń w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL, których odsetek wyniósł 3,2%. Biorąc pod uwagę wszystkie zatrudnienia we wskazanym Poddziałaniu, 11,6% spośród nich nastąpiło w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa i było zgodnych z zakresem merytorycznym kursu. Pozostałe Poddziałania osiągnęły zdecydowanie niższe wyniki. Odsetek efektywnych zatrudnień wśród osób niezatrudnionych przed szkoleniem wyniósł tu 1,2%, natomiast efektywne zatrudnienia stanowiły tu 4,8% wszystkich zatrudnień. Nie odnotowano natomiast efektywnych szkoleń zawodowych zorganizowanych w ramach Poddziałania 8.1.2

Skuteczność	Odsetek efektywnych zatrudnień wśród osób niezatrudnionych przed szkoleniem			Odsetek efektywnych zatrudnień wśród wszystkich zatrudnień		
	6.1.1	7.2.1	8.1.2	6.1.1	7.2.1	8.1.2
Do 3 miesięcy	3,2%	1,2%	0%	11,6%	4,8%	0%
mniej niż 1 miesiąc	1,9%	0,4%	0%	7,0%	1,6%	0%
1-2 miesiące	0,6%	0%	0%	2,3%	0%	0%
2-3 miesiące	0,6%	0,8%	0%	2,3%	3,2%	0%
Ponad 3 miesiące	3,9%	3,7%	12,5%	14%	14,3%	66,7%
w trakcie szkolenia	0%	0,8%	0%	0%	3,2%	0%

Uczestnicy szkoleń zawodowych analizowanych Poddziałañ w ramach PO KL pozytywnie ocenili udział w projekcie. Jedynie 1,9% osób objętych wsparciem postrzega szkolenia raczej negatywnie lub bardzo negatywnie.

Jak ogólnie ocenia Pan/i uczestnictwo w szkoleniu?

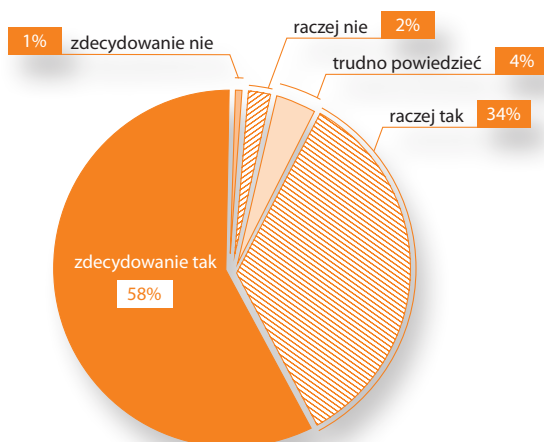

Najwyżej ocenione przez uczestników szkolenia zorganizowano w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL, które zebrały 93,2% pozytywnych opinii. Tylko nieco gorszy wynik zanotowały szkolenia zawodowe w ramach Poddziałania 7.2.1 (92,6%) oraz Poddziałania 8.1.2 (87,6%).

Jak ogólnie ocenia Pan/i uczestnictwo w szkoleniu?	6.1.1	7.2.1	8.1.2
bardzo pozytywnie	66,5%	61,3%	31,3%
raczej pozytywnie	26,7%	32,0%	56,3%
trudno powiedzieć	5,0%	5,1%	6,3%
raczej negatywnie	1,9%	1,2%	0,0%
bardzo negatywnie	0,0%	0,4%	6,3%

Aż 92% wszystkich uczestników uznało, iż szkolenia zostały dobrze zorganizowane, z czego według 58% zdecydowanie dobrze, natomiast według 34% raczej dobrze. Jedynie 3% uczestników szkoleń nie postrzega pozytywnie przeprowadzonych szkoleń pod kątem organizacyjnym.

Jak Pan/i uważa, czy szkolenie było dobrze zorganizowane?

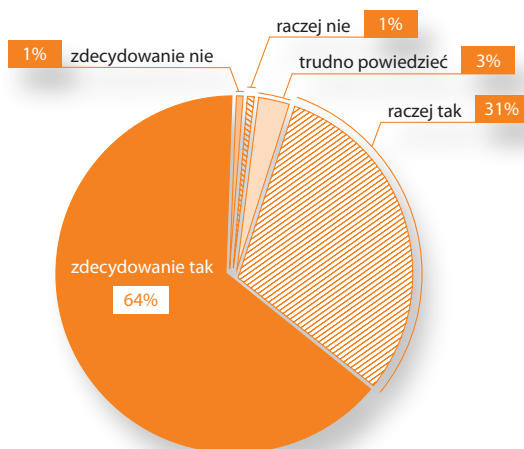

Aż 92% wszystkich uczestników uznało, iż szkolenia zostały dobrze zorganizowane, z czego według 58% zdecydowanie dobrze, natomiast według 34% raczej dobrze. Jedynie 3% uczestników szkoleń nie postrzega pozytywnie przeprowadzonych szkoleń pod kątem organizacyjnym.

Jak ogólnie ocenia Pan/i uczestnictwo w szkoleniu?	6.1.1	7.2.1	8.1.2
bardzo pozytywnie	66,5%	61,3%	31,3%
raczej pozytywnie	26,7%	32,0%	56,3%
trudno powiedzieć	5,0%	5,1%	6,3%
raczej negatywnie	1,9%	1,2%	0,0%
bardzo negatywnie	0,0%	0,4%	6,3%

Uczestnicy szkoleń pozytywnie ocenili przygotowanie kadry prowadzącej szkolenia – taką opinię wyraziło aż 95% osób uczestniczących w kursach. Jedynie 2% osób, które skorzystały ze szkoleń zawodowych, zadeklarowało nieprzygotowanie członków kadry prowadzącej szkolenia.

Czy osoba (osoby) prowadzące szkolenie były dobrze przygotowane?

Uczestnicy szkoleń w ramach poszczególnych Poddziałiań wysoko ocenili przygotowanie kadry prowadzącej szkolenia, z czego najwyżej uczestnicy szkoleń w ramach Poddziałania 6.1.1, a najniżej w ramach Poddziałania 8.1.2.

Czy osoba (osoby) prowadzące szkolenie były dobrze przygotowane?	6.1.1	7.2.1	8.1.2
zdecydowanie tak	68,9%	61,7%	43,8%
raczej tak	26,1%	32,8%	43,8%
trudno powiedzieć	4,3%	2,4%	0,0%
raczej nie	0,6%	1,2%	6,3%
zdecydowanie nie	0,0%	1,2%	6,3%

Kryterium oceny szkoleń zawodowych w ramach PO KL zrealizowanych w województwie opolskim w 2012 roku	Ogółem	Poddziałanie		
		6.1.1	7.2.1	8.1.2
Skuteczność (odsetek bezrobotnych zatrudnionych w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu udziału w szkoleniu)	7%	9,7%	5,7%	0%
Adekwatność (odsetek bezrobotnych zatrudnionych w zawodzie, którego dotyczyło szkolenie)	6,5%	6,8%	5,5%	12,5%
Efektywność (odsetek bezrobotnych zatrudnionych w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu udziału w szkoleniu w zawodzie, którego dotyczyło szkolenie)	1,9%	3,2%	1,2%	0%
Ogólna ocena szkolenia (odsetek osób oceniających szkolenie bardzo pozytywnie lub raczej pozytywnie)	93%	93,2%	93,3%	87,6%

Pełny raport z badania można znaleźć na stronie internetowej www.obserwatorium.opole.pl.